

cuje závazně nájemníkovi své ochrany, ponechávaje mu na vůli, zda chce práv, zákonem mu vyhrazených, v daném případě pro sebe použiti, neboť v Šu 1 výslovně ustanovuje, že jen n a n á v r h povinného může exekuční soud exekuci odložit. Z toho plyne, že nájemník může se i výhod zákona ze dne 26. dubna 1923, čís. 86 sb. z. a n. vzdáti, a mylným jest náhled rekursního soudu, že tu platí obdoba Šu 7 (2) zákona o ochraně nájemníků ze dne 26. dubna 1923, čís. 85 sb. z. a n. Naopak dlužno usuzovati, že zákonodárce by byl takové ustanovení pojal i do zákona čís. sb. 86 z roku 1923, kdyby byl zamýšlel i tu stejné zásady použiti.

Čís. 3541.

Za škodu, způsobenou srncem, neručí dle Šu 1320 obč. zák. ten, u něhož byl srnec jako mládě, ale jemuž později utekl. Pokud ručí za onu škodu majitel honitby.

(Rozh. ze dne 26. února 1924, Rv II 633/23.)

Žalobkyně byla v lese, náležejícím ku panství druhého žalovaného, napadena srncem a poraněna. Srnec byl jako kůzle chován u prvžalovaného hajného, jemuž utekl a potuloval se ve volné přírodě. Žalobu o náhradu škody proti oběma žalovaným p r o c e s n í s o u d p r v é s t o l i c e zamítl, o d v o l a c í s o u d rozsudek potvrdil.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Zcela pochybeným jest pokus dovolatelky, dokázati obdobou z předpisů slezského honebního zákona, že majitel honitby ručí za všechny škody, zvěří způsobené, bez ohledu na své zavinění. Pro posouzení sporu ohledně obou žalovaných jest rozhodujícím jen předpis Šu 1320 obč. zák., a ten spočívá na zásadě ručení jen za škodu zaviněnou. Jelikož v pochybnosti platí dle Šu 1296 obč. zák. domněnka, že škoda vznikla bez zavinění jiné osoby, jest povinností toho, kdo se domáhá náhrady škody na jiné osobě, by její zavinění dokázal. Třetí dílčí novela učinila v tomto směru novým doslovem Šu 1320 obč. zák. výjimku ve prospěch poškozeného jenom ohledně toho, kdo zvíře chová, ustanovujíc, že ručí za škodu, neprokáže-li sám, že se postaral o potřebné opatření zvířete nebo dohled nad ním, výjimka tato netýká se však ani majitele, ani držitele zvířete, ani pána honitby. Neprávem pokládá žalobkyně prvního žalovaného za chovatele špičáka. Chovatelem zvířete jest jenom ten, kdo má vůli a skutečnou možnost, zvíře opatřiti, kdo je má tedy ve své, třeba jen přechodné, moci faktické. Prvý žalovaný byl chovatelem srnce, dokud tento byl ještě kůzlem a byl chován v jeho domácnosti, přestal však býti chovatelem, jakmile srnec zesílil, dorostl a, poslouchaje své přirozené povahy, utekl z domu do lesa, kde se svobodně pohyboval a z revíru do revíru přebíhal. Dle zjištění nižších soudů stalo se tak již

delší dobu před útokem srnce na žalobkyni. Břímě důkazní nenáleží tedy prvému žalovanému; úspěch žaloby jest podmíněn naopak důkazem, že prvý žalovaný útok srnce a tím i zranění žalobkyně zavinil. Takové zavinění bylo by lze dle povahy věci spatřovati a žalobkyně je také spatřuje jen v tom, že žalovaný hajný připustil, aby špičák utekl z jeho domu do lesa, a nepodnikl ničeho, by se ho opět zmocnil, nebo jej odstřelil. Předpokladem pro toto zavinění by však bylo, že žalovanému byla nebezpečná povaha špičáka již v době, když špičák utekl do lesa, známa. To nebylo zjištěno a neposkytují také spisy pro takové zjištění nejmenší opory. Dřívější útoky srncovy, ze kterých žalobkyně dokazuje, že zlá povaha srncova byla žalovanému známa, totiž útoky na N-ovou, L-ovou a S-ovou, staly se vesměs teprve krátce před 4. květnem 1922, kdy žalobkyně byla srncem zraněna; tehdy byl srnec již dávno na svobodě. Není ani prokázáno, že by byl žalovaný mohl předvídati, že srnec se stane časem nebezpečným, neboť znalec vysvětluje pozdější útoky srncovy nikoli zlou povahou, nýbrž hravou bujností, která časem pomíjí. Zamítnutí žalobní žádosti ohledně prvního žalovaného vyhovuje tedy zjištěnému stavu věci i zákona. Stejně bezpodstatným jest dovolání ohledně druhého žalovaného jako pána honitby. Zavinění jeho spatřuje žalobkyně v tom, že srnec, ač byl nebezpečný, nebyl dle §u 56 slezského honebního zákona ze dne 13. ledna 1903, čís. 42 z. zák. chován v uzavřené oboře a že nebylo učiněno ani jiné opatření, aby nikomu neublížil. Srnčí zvěř nenáleží však ke zvěři nebezpečné a chová se obecně mimo obory; k jinému opatření za účelem odvrácení hrozícího nebezpečí nebylo pro lesní správu důvodu, dokud srnec neprojevil nebezpečné povahy. K opatření takovému byl by býval povinen jednak spoluzalovaný hajný, jednak jeho představený vrchní lesní správce. O onom zjišťuje odvolací soud výslovně, že hlásil zlou náklonnost srncovu a splnil tím svou povinnost. Ohledně vrchního lesního správce zjišťuje odvolací soud v souhlasu s prvním soudem, že špičák byl mladý, nepatrný, nezpůsobil až do případu žalobkyně žádné škody a nemohl býti pokládán za zvíře nebezpečné, takže nebylo důvodu k nějakému zvláštnímu, u srnčí zvěře neobvyklému opatření. Nebyla-li ani hajnému, ani lesnímu správci prokázána nedbalost, neschopnost nebo nějaké konkrétní, třeba jen objektivní zavinění, nelze o nich tvrditi, že projevíli nezdatnost ve smyslu §u 1315 obč. zák., ze které žalobkyni vzešla škoda, a nelze jich zaměstnavatele činiti zodpovědným za jejich jednání neb opomenutí. Právně pochybeným jest poukaz žalobkyně na velký majetek druhého žalovaného jako samostatný důvod povinnosti k náhradě škody. Majetek jest takovým důvodem jenom v případech §u 1310 obč. zák., totiž, byla-li škoda způsobena osobou nepřičetnou, a poškozený od nikoho jiného než od ní samé nemůže náhrady obdržeti. Takového případu tu není.

Čís. 3542.

Daň z obratu (zákon ze dne 12. srpna 1921, čís. 321 sb. z. a n.).

Byla-li 1% daň z obratu již zakalkulována v přejímací ceně za obi-